

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opusculum Theologico-Canonicum De Sponsalibus

Kugler, Johann

Norimbergæ, 1705

Quæstio VIII. An ubi pro Sponsalium executione terminus præfixus est, mora inculpabilis præstet alteri parti sufficientem causam resiliendi? Ex num. 19. & 20.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40883

mutua æquali remissione debiti centum florenorum, nulli fiat injuria: fieret autem injuria Sponsæ, si illa jus in Sponsum perdat ratione fornicationis suæ, & non vicissim Sponsus illud perdat, cum in ratione fidei violatæ æqualiter rei sint.

QUÆSTIO VIII.

An ubi pro Sponsalium executione terminus præfixus est, mora inculpabilis præstet alteri parti sufficientem causam resiliendi?

Ex num. 19. & 20.

95. **N**egativa placet *Sanchezio l. 1. D. 53. n. 7.* & pluribus, quos citat; item *Patrio Sporer*, & apud *Palauum & Mastrium, Pontio, Guttier, Tancredo, Bonacin. Caspensi. Maurus Oberascher* suadet servandam loci consuetudinem. Præplacet affirmativa, quam tenet *Laym. l. 5. tr. 10. p. 1. c. 2. n. 17. Palauus D. 1. p. 24. n. 8. Iljung Tr. 6. D. 9. n. 27. König de Sponsal. n. 69. apud hos Navar. Cozinck. &c. Anton. Cuchus de Sponsal. n. 68. Prob. 10. Ex c. sicut 22. de Sponsal. ubi ab obligatione Sponsalium simpliciter liber declaratur is, per quem non stetit ea perfici; nec quaeritur, an mora alterius partis fuerit culpabilis, an inculpabilis. 20. Terminus in celebratione Sponsalium præfigi solet ad finiendam obligationem tanquam conditio: ergo illo etiam in-*

culpa.

culpabiliter præterlapso, tanquam conditione non impletâ, cessat obligatio; nec ultra extenditur. Sicut si quis promississet equum alteri commodare per tres Menses, illis finitis cessaret in promittente obligatio; quamvis alter etiam inculpabiliter, equo interim uti non potuisset. 3°. Promissio aut contractus non obligat ultra intentionem contrahentium; *nam contractus ex conventionem legem accipiunt R. 85. 7. in 6. & l. 23. ff. de R. J.* Atqui Sponsi præfigentes terminum non intendunt se ultra illum obligare. ergo. 4°. Ideo præfigi solet terminus in Sponsalibus, quia longior expectatio est incommoda, periculo incontinentiæ exposita, alterius connubij neglectiva &c. Atqui eadem incommoda sequuntur ex mora inculpabili ultra terminum protracta. ergo etiam habent idem jus resiliendi. Notandum hic præterea ex Bonacin. quamvis terminus præfixus non esset, posse partem, ob nimiam moram alterius resiliere. *de Sponsal. p. 6. n. 7.*

96. Ob. 1°. *Cum non stat per eum, ad quem pertinet, quò minus conditio impleatur, haberi debet perinde, ac si impleta esset. R. 66. 7. in 6.* ergo mora inculpabilis in præfixo termino servando, non nocet. Conf. *Juxta cap. 22. de Sponsal.* absolvitur ille ab obligatione Sponsalium, *per quem non stetit*, quò minus suo tempore Sponsalia executioni darentur; ita ut tali innocenti mora inculpabilis non obfuerit. ergo ea nulli nocet. *ix. cum Laym. & Palao,* Regulam solùm habere locum in promissione

libertatis, in legatis, & aliis institutionibus, in quibus jus pro liberalitate benignè interpretatur voluntatem concedentis, quòd non velit re liberaliter donatâ privare eum, qui sinè sua culpa conditionem ponere omittit; aliud est de contractibus utrinque onerosis, & obligationem sortientibus ex intentione contrahentium; ut ipse Sanchez notat *lib. 1. D. 33. num. 21.* ergo in illis non tenetur contrahens novum onus expectationis subire, in quod nunquam consensit, imò quod præfixo termino positivè exclusit. R. 2°. D. Conseq. ergo mora inculpabilis non nocet, ubi tantùm præfigitur terminus obligationis sollicitandæ, non verò finiendæ, neque per modum conditionis sinè qua non C. ubi præfigitur terminus obligationis finiendæ (juxta dicta n. 20.) & per modum conditionis sinè qua non (ut fieri solet, quando ipse non primò post Sponsalia inita, sed in ipsis immediatè apponitur) N. Conseq. Ad conf. R. Illud Capitulum nobis favere; nam altera pars, per quam sive culpabiliter, sive inculpabiliter steterat, quòd Sponsalia suo tempore non impleverentur, non fuit absoluta, ità ut illa quidem fuerit obligata, quousque compars eidem renuntiaret. R. 2°. Absolvitur ille, per quem non steterat, id est, qui nec culpabilis, nec inculpabilis causa fuit moræ. C. absolveretur, si etiam inculpabilis causa fuisset N. Nam sic non auderet resilire; quamvis altera pars resilire potuisset, si hæc quamcunque causam moræ dedisset.

97. Ob. 2°. *Imputari non debet ei, per quem non stat, si non faciat, quod per eum fuerat faciendum.* R. 41. 7. in 6. quam Streinius multis exemplis declarat: ergo nihil debet imputari ei, qui non contrahit tempore præfixo, si per eum non stetit, hoc est, si contrahere suo tempore non potuit; adeoque expectandus erit. R. D. Conseq. Ei qui non contrahit tempore præfixo non debet imputari in culpam, vel pœnam propriè dictam; vel extra casum contractûs, vel ubi non ponitur terminus per modum conditionis, & finiendæ obligationis C, sic juxta *c. Commissa 35. §. 1. de Elect. in 6.* Parochus, qui *ex justo impedimento* non fit per annum Presbyter, non debet privari Beneficiô, quô privandus esset ob moram culpabilem: Imputari non debet in damnum, & ex contractu per certi termini præfixionem conditionato, N. Conseq. Certè quamvis Sponsa sine omni sua culpa ægrotaret, Sponsus eam ducere non teneretur, si conditionatè contraxisset: *Ducam Te, si manseris sana. Sic cum uni ita legatum sit: Titio si Sejam Uxorem duxerit, hæres meus centum dato. Siquidem Seja moriatur, defectus conditione intelligitur. l. in testamento 31. ff. de Condit. & demonstrat: Quæ hic obsecro culpa est in Titio, quòd legatô privetur?*

98. Ob. 3°. Legitimè impedito non currit tempus, ut habetur *c. quia diversitatem de Concess. Prab. & l. 1. §. fin. C. de Annali except.* ergo à pari. R. Non currit tempus, ut pœnæ reus

reus fiat; vel jure quæsito privetur, vel extra contractum præfixione termini conditionatum C. Non currit in dicto contractu. N. Antec. & Conseq.

99. Ob. 4°. In pignore non est licitum pactum legis Commissariæ; ità ut jus ad pignus perdat, qui illud tempore præfixo non redimit. *c. Significante 7. de Pignor*: Ergo nec licet præfigere terminum pro Sponsalibus implendis, sic, ut etiam inculpabiliter ea non implens perdat jus ad compartem, suo tempore implere paratam. R. C. Antec. N. Conseq. quia illud pactum ibi positivè prohibetur; utpote usurarium; & fraudulentum, ut declarari solet super *tit. de Pignor*. nihil tale inest Sponsalibus, cum præfixione termini initis, ergo valent, sicut alij contractus, v. g. emptionis, quibus dies præfixus est. *l. 1. & 2. ff. de lege Commiss. l. si fundus. §. fin. ff. de Pignor*.

100. Ob. 5°. Creditor solutionem præfixo tempore ex inculpabili impedimento non petens, aut recipiens, jus retinet ad eam alio tempore urgendam: ergo etiam Sponsus, suo tempore impeditus ad implenda Sponsalia, urgere ea potest alio tempore. R. C. Antec. D. Conseq. Potest ea urgere, si terminus præfixus est ad obligationem sollicitandam tantum C. si ad finiendam, ut communiter fit, quando non posterius per alium contractum, sed in ipsis Sponsalibus præfigitur N. Conseq. vide dicta *num. 20.*

QUÆ-